

1 Pyεεri

Pyεεri ya sεmε nizhiimε wemu ka ge

Jøgø wu jø Pyεεri wε?

Pyεεri wee ninumø p'a yiri na Simeyon Heburuu jomø pu ni, na wu yiri na Simø Girεkii jomø pu ni (Kapyegee 15:14). A Yesu di ke mεgε ke le wu na Girεkii jomø pu ni na Peturøsi. Kee jø Heburuu jomø pu ni na Sefasi, na jø Tubabuu wo jomø pu ni na Pyεεri. Kee mεgε ke køri wu jø na faakagerenjø. Zhonasi ja wu bye wii (Macoo 16:17).

Yawutu wu jø Pyεεri. Yesu wo tudunmøø ke ni shuun wu wa wu jø wii. Yani Pyεεri wu pye Yesu wo Tudunmøø wa ge, fyasha wu bye wii (Yohana 1:41,42). Wu to kulo li jø Betisayida, wu fiige ki mεgε di jø na Galile (Yohana 1:44). Ga wuyø pyaa di bi bye Kaperinøø kulo li ni.

Pantekøti wu caña ba Fefεεrε Munaa l'a tigi Yesu tudunmøø pu na wε, Pyεεri bε wa bye pu ni. A wu Kirisa wo Jozaama pu jo fo sipyii njøhømøø ya pye Yesu wo n'a daa fεε. Ma bi giin m'a Pyεεri wo labye we ni wu wo kapyegee ki cε, fo ma bu Kapyegee Kitabu kooro 1 fo 12 wu kalaa.

We sεmε we kakana jønø

Pyεεri ya we sεmε we ka na tun Yesu n'a daa fεε njøhømøø pii mu kulogoo njøhøjøø kii ni Azi fiige ki ni, kee kemu njøaa wogo ki jø na Turuki ge. Wu ya ta wa wolo wa ni wε: Ma Yawutu fara ma shi watii shøn na. Sεmε wu kakana jønøø k'a

pye na pu bεeri yatenye waha, na kalaa kan pu mu na pu kaseegε yaha puye na nəwuuro ni karaməgo-kafinejuu pu shizhaa na, p'i gori yaha n'a daa wu ni.

Semε wu kafila jugbəyə

1 Pyeeeri 1:1-12 N'a daa fəo ya yaa na kanhama xu wuyε ni, bani w'a li cε na wu na ba cən lə fugba we ni.

1 Pyeeeri 1:13—2:10 N'a daa fəo torogana kanhama tuun ni. W'a yaa na kuu fanha mu.

1 Pyeeeri 2:11—3:12 N'a daa fəo torogana shi wu sipyii pu tε ni, ni gbafenεεri keree shizhaa na, ni wuyε pyaa kpəən sipyii tε ni.

1 Pyeeeri 3:13—4:19 N'a daa fəo tadaŋa ni wu torogana kanhama tuun ni.

1 Pyeeeri 5:1-5:11 Pyeeeri ya fiin wemu jo na waha egilizii nahagbaa fεε pu mu ge.

1 Pyeeeri 5:12-14 Pyeeeri fəo mujuu sanha.

Pyeeeri fəo mujuu

¹ Ne Pyeeeri we wu wa Yesu Kirisa wo tudunməge, ne w'a we semε we tun yee mu, Kile ya yee piimu naha bulo, a yee di jaraga na she bye nabuun ye fiiye ye ni ge: Pən, Galasi, Kapadəsi, Azi ni Bitini. ² Yee naha ya bulo na bε ni To Kile wo fungəngə ki ni, na yee pye fεfεεre wuu, Kile Munaal i baraga ni, kənhə yi Yesu Kirisa nəməe co, wu shishan pu bε di nərəgi yi na, p'i yi pye fεfεε.

Kile wu niimε ni nəjəniŋε nigbəhə kan yi mu.

Tadaŋa jili wogo

³ W'à Kile səni wù Kafəo Yesu Kirisa To we! Bani, wu nijaara ti funjə ni, w'a wèe pye wèe ya sevona

se, na Yesu Kirisa ñe na yeege xu ni, kənhə wèe di tadaña ñìi wogo ta. ⁴ Wù bye cən løvəe. Wee cən we ya fənri wε, wu ya nərəgə wε, w'i ya fanha ja wε, w'a kemε yaha yee ñaha na fugba wu ni, ⁵ Kile wo sefεεre t'a yee piimu mara n'a daa fanha ni, juwuuro ti kaa na ge. Tee juwuuro ti t'a gbegele t'i ba tiyε shε taaxəo li ni. ⁶ Lee wuu na yee wa fundanga pyi, na li ta ali kanhama tuugo bεeri na ba ñatahanja nə yi na nime jεerε la yε funjə ni. ⁷ Pee kanhama pu na ba yi n'a daa wu nəhə wolo wii. Sanni ñe yaxəgə, ga p'a ba wu nəhə wolo na ni. Yee n'a daa wu w'a ye sanni na fo xuuni ge, wu bε nəhə na ba wolo lee wologana li na, kənhə Yesu Kirisa ga ba wuyε shε, y'i masəñə, ni nəɔrə ni pεεñə ta wu funjə ni. ⁸ Yee ya ta wu ña wε, ga lee bε na wu kaa di dan yee ni. Ali yee sanha wu ña nime bε wε, ga lee bε na yee wa daa wu na. Lee wuu na yee ya ñi fundangbəhə na, fundanga nəɔrə wogo kemu ki ñe wa da já ki jomə jo-e ge. ⁹ Kee fundanga ke wa yee mu, bani yee munahaa ki wo juwuuro te ti ñe yee wo n'a daa wu wo kuduun we.

¹⁰ Kile ya niimε wemu taga yee juñə wolo ge, Kile tudunməo piimu p'a wee kaa jo taashiine ni ge, pee ya yegenε ni kaseεegε pye tee juwuuro te keree na. ¹¹ Kirisa Munaa li bye pu ni. Kanhama pe Kirisa da ba ña ge, lee bi pee kaa yu pu mu, nəɔrə wemu na ba daha wu na pu kadugo yíri ge, ni wee bε. A Kile tudunməo p'i ganha na zhaa p'i kee keree kii pyeduun, ni ki pyegana cε. ¹² A Kile di li shε pu na na keree kiimu jomə pu wa yu, na ki labye pyi ge, na kee wa da ba bye pee mu wε, ga fo yee mu. Kee keree ki ñaha Kile wo Jozaama pu jovεε pu wa yu yi

mu nimε, Fefeeere Munaa baraga ni, lemu l'a tun pa na yiri fugba we ni ge. Melkekε pu be wa kee keree ki shaa fo p'i ki na, p'i ki ce.

N'a daa fεε wo jaarigafono le

13 Lee wuu na, yi yi fungonyo yi teŋε, y'i gori yaha jìi na! Niimε we wu da ba gan yi mu Yesu Kirisa sheduun wu ni ge, yi yi tadaña bεeri taha wee da na. **14** Y'i bye Kile jnōmεe covεe! Keree kiimu la bye yi na, na yi ta yi sanha Kirisa cε-e ge, yi ganha bu daha kee feni wε! **15** Ga yi pye fefeeere wuu yi torogaŋaa ki bεeri ni, ma na jo ba yi yirivɔɔ Kile jnε me Fefeeere wo wε. **16** Bani l'a ka Kile Kafila wu ni na: «Yi pye fefeeere wuu, bani ne jne feefee.»*

17 Kile we w'a sipyii bεeri nigin nigin kiiri kɔɔn na be ni pu nibyegee ni, na ta wu da wa wolo wa ni-i ge, yee ba wee yiri yi To Kile, wee tuun wu ni y'a yi wo nibyegee ki bεeri pyi ni Kile jìi fyaara ni, yi wo koŋɔ tiinne li funjɔ ni. **18** Bani yaaga kemu na já vənhɔ ge, ma na jo sanni kelee warifyen ge, yi juŋɔ wa wolo ni kee ka shi ni, na foro yi wo juŋɔ baa nara li ni wε, y'a lemu taanni yi tii pu mu ge. **19** Ga yee juŋɔ ya wolo ni Kirisa shishan ni, pee pemu p'a ye yanmuyo yi bεeri na ge. Wee ya pye ba saraga dubyapige jnε wε, fe jnε kemu na wε, fɔɔnɔ be di jnε ki na wε. **20** Kile ya wu jaha bulo na ta koŋɔ sanha yàa wε, na wu she yee na nimε le taaxɔɔ le ni yeeyε pyaa wuu na. **21** Kirisa baraga ni yee wa daa Kile na, wee wemu w'a wu jnε na foro xu ni, na nɔɔrɔ kan wu mu ge. Lee na yee wa yi n'a daa ni yi tadaña taha Kile na.

---

* **1:16** Levitike 19:2

22 Yee ya yi zələo pu pye fεefεe can wu wo
 nəməecoro funjə ni, ceborogo ki wo see see
 taanjəege ki kaa na. Ayiwa, yi taan ni yiye ni xuuni
 yi zələo pu bεeri na! **23** Bani Kile wo kafila w'a yi pye
 y'a sevona se. Wee kafila we di ya ta pye ba yashi jne
 wε, na xhuli wε. Wu jne jnì na, w'a kori yaha gbee.
24 Bani Kile tudunməo p'a jo:

«Sipyii bεeri pu jne ba jnà jne wε;
 pu nəorə wu bεeri di jne ba jnà fyεenre jne wε.

Jnà ma waha, ki fyεenre na wo,

25 ga Kafəo wo kafila we na gori yaha gbee.»*
 Wee Kafila wu jne Kile wo Kile Jozaama pe, pemu
 p'a jo yi mu ge.

2

Faakagerejε kemu ki jne jnì na ge

1 Lee wuu na, yi kakuuyo yi bεeri yaha, yi
 nañmahara ti bεeri yaha, yi shuun shuun juuro ti
 bεeri yaha, ni jnεpεenguuno, ni mεkyεegεjε keree ki
 bεeri. **2** Ba pubinnε wa jire la pyi wε, yi bε p'a Kile
 wo Kafila wu la pyi mu, kənhə y'i sii fanha ta lee
 funjə ni, y'i jnuwuuro ta. **3** Bani y'a li ce na «Kafəo
 ya jnø.»* **4** Faakagerejε kemu ki jne jnì na ge, kee ki
 jne Kafəo Yesu. Sipyii ya she wu ni, ga Kile ya wu
 naha bulo, wu kaa d'a waha bε wu mu. Yi gbara
 wu na, **5** yi bε di bye ba faakageeye jnì woyo jne
 wε, y'i daga Fεfεerε Munaa puga yerejε. Yi na ba
 bye saraya naha shəonrivəo fεfεerε wuu, na saraya
 fεfεerε woyo wo na gaan Kile mu, yemu kaa na ba

---

* **1:25** Ezayi 40:6-8   * **2:3** Zaburuu 34:9

daan wu ni, wu Ja Yesu Kirisa baraga ni ge. ⁶ Bani l'a ka Kilε Kafila wu ni na:

«Wii mε, nε faakagereŋε pεεwa wogo jaha bulo,
na ki pye puga gunŋmii li faakagereŋε,
na ki kemε sin Siyɔn kulo li ni.

Wemu bu dà ki na,
wee da zhiige bada wε.»*

⁷ Yee pii p'a dà kee faaga ke na ge, ki kajɔɔ l'a pele
yee mu fo xuuni. Ga piimu ya dà ki na wε:

«Puyirilee p'a she faakagereŋε kemu ni ge,
kee k'a pye puga ki gunŋmii li
jnidaa li kagereŋε kiye pyaa pyaa.»*

⁸ «Faakagereŋε ki jε kii,
sipyii ya guruŋɔ kemu na ge.

Faakagereŋε ki jε kii,
kemu ya sipyii shaan ge.»*

Pu na ba guruŋɔ ki na, bani p'a she pu da dà Kilε wo jomɔ pu na wε, lee l'a bi yaa na nɔ pu na. ⁹ Ga yee ya pye shi, wemu jaha k'a bulo ge; na bye Saan wu wo saraya jaha shɔɔnrivεε, na bye fεfεεrε shi. Kilε ya kagbəhɔɔ nizaanjaa kiimu pye ge, w'a yee jaha bulo kɔnhɔ yi da kee yu. W'a yi yiri na foro nibiige ni, na ba ni yi ni wu fundanga kagbɔɔ li kpεenge ki na. ¹⁰ Taashiine ni, yee bi sanha bye Kilε wo sipyii wε, ga nimε, yee ya pye wu sipyii. Taashiine ni, Kilε bi jnuŋɔ jaari yee na wε, ga nimε, w'a jnuŋɔ jaari yi na.

N'a daa fεε ya yaa na baraga tεri sipyii bεεri na

* ^{2:6} Ezayi 28:16   * ^{2:7} Zaburuu 118:22   * ^{2:8} Ezayi 8:14

11 Na taanjiineε, nabərə na yee wa ke niŋε ke na, yi nidorowuu pu wa. Lee wuu na n'a li shaa yi mu, lakuuŋə ke k'a yogo kəən yi na ge, yi ganha bu dahan kee fəni wε. **12** Piimu jəe Kiriceen wε ge, y'a doroo torogazaana na pee niŋε ni. Wee tuun wu ni, pu jəhe ba yi məkuuŋə yu na kakuubyii yi jəe, pu na ba yi kapyegee nizaanjaa ja, lee funŋə ni Kile ga ba foro pu na caŋa kemu, pu na wu sə kee caŋa.

13 Y'a gboərə təri fanha na Kafəə wuu na. Y'a gboərə təri saan wu na! Bani wu jəe sipyii pu bəerə jəuŋəfəə. **14** Yi da gboərə təri wu gbafənεεrεe pu bε na! Bani saan wu w'a pu tunni na p'a kakuubyii pu jaha wəreŋε, piimu p'a kasaanja pyi ge, pu da pee səni. **15** Lemu li jəe Kile jidaan ge, lee li wa mε. Yi nahanaahanaa ni fungənyə baa fəe jəyə tə ni yi kapyegee nizaanjaa ni! **16** Yi pye yiye mu ba sipyii jəe wε, piimu ya faha ge. Ga pee tifahama pe ganha da bye yi mu fatəŋə di yi kapyegee niguŋəə jətə wε. Y'a yaa na doroo ba Kile wo buloo jəe wε. **17** Y'a gboərə təri sipyii pu bəerə na, ceborogo ki kaa di da dan yi ni, y'a fyagi Kile na, yi da gboərə təri saan wu na!

18 Kapyebyii, yi kuu yi jəuŋəfəe mu ni gboərə ni. Nuŋəfəe piimu wo zələə p'a jə, ni piimu jəuŋə ya peni, ni piimu wo keree k'a waha ge, y'a gboərə təri pu bəerə na. **19** Bani yi na ba kanhama xu yiye ni kanhama pemu ya yaa ni yi ni wε, na li kaŋuŋə pye yi funŋə jəe yi Kile jəməe co; kasaana li jəe lere. **20** Ayiwa, pu ba yee kpəən yi kapyeguuŋə wuu na, a y'i lee xu yiye ni, kuduun wekε y'i da da lee ni wε? Ga kanhama ba nəni yi na y'i kasaanja pyi, a y'i pee xu yiye ni, kasaana li jəe lere Kile jaha tāan. **21** Lee wuu na Kile ya yi yiri, bani Kirisa bε ya kanhama

na yee wuu na, koo w'a le yi taaa, kənhə yi da se wu fele ni.

22 «Wu ya jurumu wa shishiin pye wε,

nafaanra ta shishiin di ya ta wu jəo ni wε.»*

23 Pu bi wu shehele tuun wemu ni ge, wu ya ta sheheee tereŋe wa na wε. Pu bi wu kana tuun wemu ni ge, wu ya ta wa fuguri wε. Ga w'a wu keree bεeri yaha Kile kace na, wee wemu w'a kiiri kəən ni tiime ni ge. **24** Wuyε pyaa k'a wèe wo jurumu wu lə wu ceepuuro ti ni korikoritige ki na, kənhə wù bye xuu jurumu kabanya na, wù bye jiifeeere ni, tiime kaa na. «Wu kpɔɔnrə nəoyə funjə ni yee ya sicuumə ta.»* **25** Bani yee bi bye ba dubyapiinyε jəe wε, ga nimε yee ya kuri pa yi munahaa ki nahavəə, ni ki maravəə wu mu.

3

Gbagashaa ni ceppee nibyegee

1 Gbagashaa yi bε pu kuu yi namaa mu, kənhə li jəhe she da nago, pii jəe wà pee ya Kile Kafila wu jəmee co wε, pee di já səə pu cée pu wo torogana funjə ni p'i dà, jəo jomə bε baa tege ni, **2** pu ba pu cée pu wo fεfεere, ni gbaərə torogana li jaa. **3** Yi pushaga ganha da bye kpεenje pushaga wε, ma na jo: jnubəə, kelee sanni yalere, kelee fazaaya wε. **4** Ga k'a yaa na ta pushaga ni jəməhəŋə yee funyə ni, kee jəe loxulo, ni lotaan. Yee jəe pushaga yaŋmuyə, yemu ya gyεegi wε, yee y'a dan Kile ni fo xuuni. **5** Fo taashiine ni, fεfεere cée pii pu bi Kile pye pu tadaŋa ge, ke pushaga ke tuugo pee bi byi. Pee bi kuu pu

* **2:22** Ezayi 53:9

* **2:24** Ezayi 53:5,10

namaa mu, ⁶ ba Sara bi gboorō teri Ibirayima na, na wu pyi «kafōo» wε. Yee ya pye wee wo nagoo, yi ba kasaanja pyi, kaa la shishiin fyaara di ya yi fungonyō yi wuregi wε.

⁷ Yee be namaa, yi be pu yi cèe co ni fungongō feere ni! Banicee fanha k'a cèrē na foro ná wogo tāan. Y'a gboorō teri pu na, bani jn̄li sicuumō pemū Kile ya gaan cen ge, yee ni cèe pu da ba pee ta. Yi ba lee pyi, kaa la shishiin da já yi Kile-jerēgē koo tō wε.

Kodiine jaarigana

⁸ Lee beeri kadugo na, y'i binne fungonyō ni kapyegee na! Y'i daan ni yiye ni ba cebooloo jn̄e wε! Yi juyō di benj! Yi da yiye tirige yiye mu! ⁹ Yi ganha ba kakuunjō taga da kakuunjō fōhō tōni wε! Yi ganha ba shēhēe taga da shēhēe fōhō tōni wε! Ga y'a duba pyi, bani Kile ya yee yiri tuun wemu ni ge, w'a yee yiri wu duba kan yi mu yi cen. ¹⁰ Kile Kafila w'a yi yu na:

«Niifeerē ya dan wemu ni,
wu funjō di jn̄e wu caña niisaanja ja ge,
weefōo ya yaa na wuye tānha kakuunjō jo na,
na wuye tānha nafaanra na.

¹¹ Wu wu kadugo le kuumō ni, wu da kasaanja pyi.
Wu jn̄ajinjē sha wu daha kee fēni.

¹² Bani sipyii piimu p'a tii ge, pee ni Kafōo jn̄ii wa.
Wu niwegee di jn̄e pu Kile-jerēgē jomō ni.
Ga pii p'a kakuunjō pyi ge,
Kafōo di wu jn̄aha ḷmahana na jn̄eri pee fēni.»*

---

* **3:12** Zaburuu 34:13-17

¹³ Yee bu yiye po kasaanja na na byi ni yi zeloa pu beeri ni, joga di da kakuuno pye yee na we? ¹⁴ Ali kanhama nehe ba noni yi na kasaanja bye funjo ni, duba nagoo yi ne. Sipyii ya fyagi lemu na ge, yi ganha ba fyagi lee na we! Yi ganha bu yi zeloa pu be yaha pu wuregi we! ¹⁵ Ga y'a gboero teri Kirisa na yi zeloa pu na, wee wu ne yi Kafao. Tadaaja ke ki wa yi zeloa pu ni ge, sipyaa sipyaa w'a yi yege kee fiin ge, y'a yaa na ta y'a gbegele yaha tuun beeri ni di weefoo no sho. Ga y'i li pye ni lotaan, ni gboero ni, ¹⁶ yi zeloa p'i bye feefee, kohna pii p'a yi shehelé yi naarigazaana li wuu na Kirisa wo karijneegé ki ni ge, lee di ba peefee shiige. ¹⁷ Na kanhama ja kasaana bye funjo ni, li bu da Kile jidaan, lee ya no na toro na kanhama ja kakuuno bye funjo ni taan.

¹⁸ Kirisa ye pyaa be, tojii nigin ye nigin w'a xu sipyii pu wo jurumu wu wuu na. Wee wu bi tii ge, w'a xu tiibaalaa pu wuu na, kohna wu she ni yi ni Kile mu. P'a wu gbo ceepuuro kabanya na, ga, a wu ne Kile Munaa kabanya na. ¹⁹ Lee Kile Munaa le ni w'a she Kile wo jomu pu jo be kaso wo munahaa ki mu. ²⁰ Kee munahaa ki ne, piimu p'a she Kile noomee ni fo taashiine ni, na wu ta w'a luu gbo pu taan na mo ge. Lee ya pye Nuxhun wo koogbaho ki yaaduun ni. Sipyii daoni ye, lee kori ne sipyii gbarataanri ye w'a je koogbaho ki ni, na sho laho ki na. ²¹ Kee laho ke ne njaa wo batizeli we wo jaa, wee wemu w'a wée jujo wo ge. Batizeli ya ceepuuro faonro leri we, ga, m'a ma li sha Kile mu m'a bye ni wu ni karijneegé ni ni zoefeeere ni. W'a wée shuu bani Yesu Kirisa ya ne na foro xu ni.

22 W'a dugi fugba wu ni, na diin Kile kanige cε. Wu wa mεlekeε pu juŋo ni, na jε fanha ni se yaŋmuŋ yi bεeri juŋo ni.

4

Naarigana nivono

1 Kirisa ya kanha ceepuuro ni, lee wuu na yee bε ya yaa na lee yaha yiye funyø ni, na pye yi kashen yagboŋø; bani sipyä wemu w'a sɔɔ kanhama p'a nɔni wu na Yesu wuu na ge, weefɔɔ funyø jε nige w'a jurumu pyi wε. **2** Ayiwa, yi wo koŋɔ tiinne lisana funnɔ ni, yi ganha bu daha sipyii jidaan feni wε, ga yi taha Kile jidaan feni. **3** Piimu jε Kiriceen wε, yee ya tuun wemu pye na doroo pee wo jidaan keree ki ni ge, wee tuun w'a yee yaa. Keree kiimu k'a dan pu ni ge, kee yee bε bi byi: Dədəɔrø, ni lakuuŋø, ni ligbøhø, ni singbaa, ni na yiye pinnεe gbagbøɔ na, na kanəhøyø pyi, ni yaperεgaanra. **4** Nimε, yee ya binneε nige ni pu ni kii shiige keree kii bye na wε. A lee di pu fo, a p'i ganha na yee mεgε kyεegi. **5** Ga Kile we w'a gbegele yaha wu ba kiiri kɔn wyii ni xuу na ge, wee na ba pu yege li fiin. **6** Lee wuu na Kile wo Kile Jozaama p'a jo xuу bε mu, kɔnhø na kiiri yaha w'a kɔn xɔ pu na ke koŋɔ puga ke ni ba sipyii pusamaa bεeri jε wε, pu munahaa di bye juiifeere ni Kile jaha tāan.

Wù pye Kile wo kapyebyiij nijemεε

7 Koŋɔ taaxɔɔ l'a tεεŋε xɔ, lee wuu na yi gbegele yaha tuun bεeri ni! Y'i bye fungonyø fεε, kɔnhø y'i gori yaha Kile-jεrege na. **8** Yi yiye te taanjεegε yaha k'i bεε na toro keree bεeri tāan, bani «Taanjεegε

ya jurumu nijehemē jō tōni.»* ⁹ Yi da jin yiye mu nabōrō na zojuuro baa tēge ni! ¹⁰ Kile ya loolodahaa kiimu kan yi bēeri nigin nigin mu ge, y'a ki labye pyi, y'i bye kapyebye-jemee, piimu ya kasēegē ta Kile wo loolodahaa tuuyo nijehēyē yi na ge. ¹¹ Kafila ya kan wemu mu ge, kafila we w'a yīri Kile yīri ge, w'a yaa w'a wee yu. Wemu jē sipyii tēgevōo ge, fanha ke k'a yīri Kile yīri ge, w'a yaa w'a sipyii pu tēri ni kee ni, kōnhō pēējē di dahan Kile na keree bēeri ni Yesu Kirisa gboorō ni. Fanha ni nōorō, yee yi jē wu woyo fo gbee. Amiina.

Kanhama pe p'a daa n'a daa funjō ni ge

¹² Na taanjiiine, kawagaa kii k'a yi nōhō wo ge, ki ganha bu yi fo wē, k'i ganha bu bye yi mu ba katiibaagaa jē wē. ¹³ Ga yi funjō taan lee na, bani yi bē ya taa ta Kirisa wo kanhama pu ni, kōnhō yi funjō di ba daan wu nōorō wu shēduun ni. ¹⁴ Pu ba yi shēhele Kirisa mēgē wuu na, yee ya pye duba nagoo, bani Kile Munaa le, lee lemu li jē nōorō Munaa li ge, lee wa yi na. ¹⁵ Kanhama ganha da nō wa shishiin na yi ni sipyigbuu funjō ni wē, kelee nagaara funjō ni wē, kelee kakuubyii funjō ni wē, kelee na jin piitiilee wo keree ni funjō ni wē. ¹⁶ Ga kanhama bu nō wa na wu Kiricēenre funjō ni, lee ganha da bye weefōo mu shiige wē; ga, wu baraga taha Kile na kee mēgē ke wuu na. ¹⁷ Bani kiiri wu jō kōnduun w'a nō, Kile wo puga ki na wu da ba jō kōn. Kiiri wu di bu jō kōn wēe na, pii pu jē pu ya sōo Kile wo Kile Jozama pu na-ē ge, pee wo taxəgo na ba bye lekē wē? ¹⁸ Kile Kafila w'a li she na:

---

* **4:8** Taleŋēe 10:12

«Piimu p'a tii ge,
 pee bu shø waha njñehemø funñø ni;
 piimu jñe Kile jñli fyaara baa fεε ni jurumupyili ge,
 pee di bye dii wε?»*

¹⁹ Lee wuu na, Kile ya wu jidaan pye piimu mu kanhama ge, peefee pu pu munahaa ki le pu yaavøø jñmee føø wu keñe ni, p'i daha kasaanja feni p'a byi.

5

Egilizii nahagbaa fεε pu wo yεri yεri jomø

¹ Egilizi nahagbaa fεε pii pu wa yee niñe ni ge, pee ni nε wa yu nimε. Ne be wu jñe egilizi nahagbaa føø wa ba yee jñe wε. Ne pye Kirisa wo kanhama pu sεeri, nɔɔrɔ wemu be w'a ma ge, di ba da wee be ni. ² Kile ya wu yatɔɔgbaha kemu kaa le yi keñe ni ge, yi hakili yaha kee na. Yi ganha ba lee pyi ba fanha kaa jñe yi nuñø ni wε, ga yi da li pyi yi wo daan na mu funñø ni na be ni Kile wo jidaan wu ni. Yi ganha ba li pyi ni wari lakuuñø ni wε, ga yi da li pyi ni fungonsaanja ni. ³ Piimu kaa Kile ya le yi keñe ni ge, yi ganha ba fanha pyi pee na wε, ga yi da doroo torogana na, pu jñli na voro lemu feni ge. ⁴ Wee tuun wu ni Yatɔɔnahamaa Nuñøføø wu ba ba tuun wemu ni, yi na ba nɔɔrɔ saanra jñudøø ta lemu ya gyεegi wε.

N'a daa fεε pu wo yεri yεri jomø

⁵ Yee be levεε, yee be pu kuu nahagbaa fεε pu mu. Yi beεeri p'a yiye tirige yiye mu yiye te keree ni. Bani Kile Kafila w'a jo:

---

* **4:18** Taleñεε 11:31

«Kile ya yogo kooñ tabaara fεε na,
ga pii p'a puyε tirige ge,
na niime kaan pee mu.»*

6 Lee wuu na, yi yiye tirige Kile wo fanha keñe ke nɔhɔ ni, kɔnhɔ wu ba yi yirige wu jidaan tuun ni.

7 Yi yi funyɔ cɔnrɔmɔ bεeri le wu keñe ni, bani wee w'a yi mara. **8** Yi kaseegε ta yi gori yaha jìi na, bani yi pen Shitaanni wu jne ba cεnri jne wε, na guuri, na jaari na yeree na yaaga shaa di joo. **9** Yi ganha bu sɔɔ wu mu wε, yi yi logoo waha n'a daa wu fεni. Yi li cε na yi cebooloo Kiriceen pii pu wa caraga koñø ke na ge, na pe kanhama pe shi wa pee bε taa.

10 Yi bu ganha mu jeri, niime wu bεeri fɔɔ Kile we w'a yi yiri wu wo nɔerɔ nixhɔbaama wu kaa na Kirisa wo karijεegε ki ni ge, weeyε pyaa na ba yi kemε yàa, na fanha kan yi mu keree bεeri ni, kɔnhɔ yi jnɔ di já fa. **11** Se jne wee ni fo gbee. Amiina.

Pyeeeri fò mujuu

12 Siliven w'a ne tegε a ne le sεme nifεnhεfεnhεnε le ka na tun yi mu. Ne mu, ceborona jnɔmεe fɔɔ wu ne wii Kile koo li ni. N'a we sεme we ka na tun yi mu, di samɔhɔrɔ le yi ni, di li she yi na can na na we wu wa Kile wo niime we. Yi kori yaha wee ni!

13 Kile ya egilizi wemu na ha bulo Babiloni* ni ba yee jnε-ε ge, w'a yi shaari. Na ja Marika bε ya yi shaari. **14** Yi bεeri p'a yiye shaari ceborogo fò na ni taanjεegε ni, yee piimu bεeri pu jne Kirisa wuu ge.

Najinjε ki pye yi tε ni.

---

* **5:5** Taleñε 3:34   * **5:13 Babiloni:** Kulo lemu Kile ya kyeegi fεefεe li kakuuyo yi wuu na ge, Pyeeeri ya Oromε kulo li taanna ni lee ni na ha we vεrise we ni.

**KARIÑEÑGÉ NÇMEE NIVONC
New Testament and Shorter Old Testament in
Senoufo, Mamara**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mamara Sénofo (Sénoufo, Mamara)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2014-08-10, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

85728ed7-78f8-58e8-8967-0e976c0c2423